

 AGVETŐ

A PÁPATESZÉRI RÓMAI KATOLIKUS PLÉBÁNIA HAVI ÉRTESÍTŐJE

Kedves Testvérek!

Azzal a szándékkal indítjuk útjára ezt a kis újságot, hogy minden hónapban egy kis plusz lelki táplálékot, néhány fontosnak tartott gondolatot megosszunk egymással. Kérek mindenkit, hogy véleményét mondja el erről a vállalkozásról: jót és rosszat egyaránt.

Természetesen emellett várunk minden ötletet, amivel tökéletesíthetnénk a kiadványt, és persze olyan anyagokat is, amelyeket érdemes lenne megosztani mindenkivel.

Leitner Pál állandó diakonus

A RÓZSAFÜZÉR EREDETE

A rózsafüzér eredetét sokan tanulmányozták. Most csak röviden utalunk az eredetére, amelyet tulajdonképpen négy forrásban találhatunk meg: a zsolttározásban, a miatyánkban, az üdvözlégyben és az imaláncokban. Ezekből adódott össze kb. a 15. században a ma ismert rózsafüzér.

A 13. században a szerzetesek (bencések, ferencesek, domonkosok stb.) kórusban imádkozták a zsolttárokot, néhány helyen mind a 150 zsolttárt. Azok a barátok, akik nem tudtak olvasni, ugyanakkor 150 miatyánkot mondtak a zsolttárok helyett. Valószínűleg privát jelenés formájában Szent Domonkos kapta az üzenetet, hogy az üdvözlégyet imádkozzák 150-szer a miatyánk helyett, és ezért a domonkosokkal van összekapcsolva a rózsafüzér terjesztése. Ezt különben Alanus de Rupe, egy domonkos a 15. században (+1475) említi először. Akkoriban tehát a rózsafüzér 150 üdvözlégyből állt, de az üdvözlégynek csak az első, szentírási részét mondták. IV. Orbán pápa 1261-ben hozzáadta „Jézus” nevét, és ez alkalmat adott a 15. században a rajnavölgyi karthauzi szerzeteseknek, hogy minden egyes üdvözlégyhez hozzáadjanak egy titkot Jézus életéből, amin aztán elmélkedni, szemlélődni tudtak. Többnyire csak 50 üdvözlégy imát mondtak, és így 50 titkot soroltak fel; de vannak olyan listák is, amelyek 150 titkot tartalmaznak. Mindez a 15. század elején (1409–1415) történhetett a rajnavölgyi karthauzi kolostorokban, mint pl. Trier, Mainz, Köln, Strassburg.

Úgy tűnik, hogy a titkoknak első ilyen sorozata a karthauzi Esseni Adolf (+1439) műve, valamint a tanítványáé, Porosz Domonkosé (+1460), aki valószínűleg több ilyen sorozatnak a szerzője. Valamivel később Alanus de Rupe, domonkos szerzetes Douaiban 1468–70 körül megalapította a Rózsafüzér Társaságot, amely nagyban hozzájárult ennek az ájtatosságnak az elterjedéséhez.

Az üdvözlégy második része (Asszonyunk, Szűz Mária. . .) csak később lett része az imádságnak V. Szt. Piusz pápa szorgalmazására, aki maga is domonkos volt, és aki hivatalosan jóváhagyta a rózsafüzért (1568), és

terjesztette annak imádkozását. Ő vezette be az ünnepet „Győzedelmes Nagyasszonyunk” tiszteletére 1572. október 7-én, mivel 1571-ben ezen a napon szenvedett vereséget a török hajóhad Lepantónál a rózsafüzér-imahadjárat eredményeként. Az ünnep nevét XIII. Gergely pápa 1573-ban megváltoztatta a „Rózsafüzér Királynője” címére.

A dicsőség és az apostoli hitvallás, valamint az 5 tizedet megelőző 3 üdvözlégy az isteni erényekkel kapcsolatban, a tridenti zsinat után, a 16. században került hozzá. A rózsafüzér titkainak számát is lecsökkentették 15-re, vagyis minden tizednek egyetlen titka van.

A karthauzi szerzetesek a rózsafüzérrel követték az öskeresztény pusztai remeték szokását, akik egy-egy zsolttárt együtt elmondtak, majd csendben térdelve vagy leborulva azon hosszasan elmélkedtek, és a végén az előljáró összefoglalta az egyéni imákat a „zsolttárkollektával”. A karthauziak elmondták az üdvözlégy első részét közösen, Jézus nevéhez hozzáfűzték a megfelelő titkot, és azon hosszasan egyénileg elmélkedtek, vagy inkább szemlélődtek. Természetesen manapság a rózsafüzért folyamatosan imádkozzuk, és a titokról való szemlélődés csupán színezi a 10 üdvözlégy lelkiségét. De jó volna, ha tudnánk néha időt szentelni az egyes titkok hosszabb megemlékezésére, szemlélésére!

A karthauziak a titkokat (50 vagy 150) csupán ajánlották szemlélődésre. Valószínűleg Porosz Domonkos volt az, aki az 50 üdvözlégy imát (Quinquagena) tizedekre osztotta, a titkokat hozzáadta, és elnevezte ezt az imádságot „rosarium”-nak, vagyis Mária rózsakoronájának. A titkokat latinul *clausulának* nevezték, mert ezek zárták le az üdvözlégy imáját. A titkoknak többféle sorozatát lehet találni a 15. század karthauzi kolostorainak kézíratai között. A legtöbb 50 titokból áll, de van 150 titkot tartalmazó is.

(Miklós házy Attila: A RÓZSAFÜZÉR TITKAINAK EREDETE)

Október hónap a rózsafüzér hónapja. Hívó emberek összejönnek ilyenkor naponta a templomban és elimádkozzák közösen „Mária rózsakoronáját”. Monotonitása elmélkedésre készíti az imádkozót. Elmélkedésre, mellyel közelebb hozhatja lelkéhez megváltásunk hatalmas művét. II. János Pál pápa a „Világosság titkai”-val bővítette ki a rózsafüzért. Ezeket a titkokat az örvendetes titkok után imádkozzuk. Az örvendetes titkok megvilágítják számunkra Krisztus megtestesülését, Isten e világba lépésének örömhírét. Öröm tölti el lelkünket, hisz végre eljött az idők teljessége, amikor a Szűz fogant és Fiút szült, akit Emmánuelnek neveztek: velünk az Isten. Ezután következnek a világosság titkai, melyek figyelmünket ráirányítják az Úr Jézus tevékenységére, ahogyan kinyilatkoztatta az isteni világosság fényét, hogy többé már ne sötétben, hanem világosságban járjunk, a világosság fiai legyünk. A fájdalmas titkok azt mondják el nekünk, milyen súlyos ára volt megváltásunknak. Bár Jézus emberi természete rettegett a kínszenvedéstől, a haláltól, isteni természete, valamint irántunk és az Atya iránti végtelen szeretete és az Atyjának való feltétlen engedelmissége miatt megtette azt, amire ember nem lett volna képes: magára vette bűneinket, megfizetett értünk, megnyitotta az utat Isten színelátásához. Ennek eredménye az, amit a dicsőséges olvasó titkaiban szemlélhetünk: Az élet győzelme a halál felett, az Isten irgalmasságának megnyilvánulása. Ehhez azonban kellett az Úr Szolgáló Leányának igenje, mély hite, végtelen bizalma Istenben. Amikor a rózsafüzért imádkozzuk, legyen előttünk mindig e nagy szeretetet, mellyel az Isten fordult felénk, teremtményeihez. Ismerjük fel Krisztusban Megváltónkat, tudatosuljon bennünk az, hogy ami Vele történt, az a mi üdvösségünkért is történt. Isten irgalma bennünket is el akar érni. Máriával együtt engedjük be Jézust is szívünkbe. Hálánkat, örömeinket, bánatainkat, problémáinkat tárjuk eléjük.

Kérjük Égi Édesanyánkat, hogy testvérünkél Jézus Krisztusnál járjon közben értünk, hogy megmaradhassunk az Ő útján és szeretetében. (℟)

ENGESZTELES

Gyakran előfordul, hogy megbántunk valakit. Olyan teszünk, ami másnak szomorúságot okoz. Olyan mondunk, ami másokat megbánt. Sokszor forró fejjel. Később elgondolkodunk viselkedésünkön és megbánjuk amit tettünk vagy mondtunk. Nem így akartuk tenni, nem ezt akartuk mondani. De: megtettük. Bocsánatot kellene kérni. Nekünk. Nekem! A megbántottól. Akit megbántottam. Nagyon nehéz. Elismerjem, hogy hibáztam? Én, aki mindig hibátlanul cselekszik? Valami mégis efelé hajt. Megteszem. Vajon tényleg megbocsátott? Talán kedveskednem kellene neki valamivel. A kedvében járni, hogy felejtse el, amit ellen elkövettem. Meg nem történtté akarom tenni, el akarom törölni a múltat. Aztán egy idő után talán elsimul minden. Valahol a mélyben azonban a lelkiismeret néha-néha megszólal bennem, ilyenkor szégyellem magam.

A körülöttem élőkkel tehát igyekszem békében élni. Odafigyelek rájuk, számon tartom őket, jóban akarok lenni velük. Vágyom az elismerésükre, megbecsülésükre. Egy valakire azonban csak nagyon ritkán gondolok. Istenre. Pedig ő is itt él velem. Pedig őt is nagyon sokszor megbántom. Ő azonban nem számít. Nem látom velem egy helyen dolgozni, egy helyen vásárolni, egy helyen élni, egy helyen étkezni. Nem dicsér meg mások előtt, hogy szép, vagyok, okos vagyok, rendes ember vagyok. Semmi hasznom belőle. Ha rossz is vagyok hozzá, nem kell néznom szomorú tekintetét, nem kell tartanom attól,

hogy keresztbe tesz nekem. Amúgy is azt emlegetik mindig, hogy ő a szeretet. Hát szeressen! Engem is! Nem ez a dolga?!

Aztán megpróbáltatások érnek. A gondok összecsapnak a fejem felett. Kicsúszik lábam alól a talaj. Mindenki elhanyagol, elhagy. Egyedül maradok. Vagy mégsem? Mintha itt lenne mellettem valaki. Mintha hívna, szólítana valaki, itt legbelül, az értelem, és a szív mélyéből. Valóban! Engem szólít az, akit eddig figyelemre sem méltattam, mert mások előtt nem dicsőíttem, mert nem halotta senki, észre sem vette senki, így hát soha meg sem halottam!

Mit is mond ebben a szenvedés keltette csendben? Hogy szeret? Igen! Azt, hogy szeret! Hogy engem keres! Hogy hazavár! Hogy ne csüggedjek, ő mindig kitart mellettem! Ő, akit semmibe néztem, ő akit elfeledtem, akit kizártam ez életemből. Ő akit annyiszor megbántottam, de sosem kértem bocsánatát. És most borít el a fájdalom igazán. Aki mindvégig kitartott mellettem, akinek azt üzentem, hogy szeressen, mert az a dolga, akit annyiszor szégyelltem mások előtt: egyedül ő maradt mellettem. Ekkor valamit hallok még a fájdalom függönyén át: hogy ő megbocsát. Hogy bűneimre többé nem emlékezik. Csak egyet kér: ezentúl a szívemben lakhasson. Hogy szerethessen, szeretetével éltesse és irányítsa cselekedeteimet. Végtelen szeretete átölel, én feloldódom benne, a gondok bajok eltűnnek, csak Őt érzem mindenütt körülöttem.

Uram, bocsáss meg nekem! Semminek tekintetleked, pedig Te vagy minden! A világ elismerését kerestem, de semmi nem volt elég, holott szereteted minden vágyamat betöltötte. A végtelent kerestem a véges világban, holott Te vagy az örök végtelen, akitől létem kaptam, ahová mindig is vágyakoztam. Mondd, mivel tudnád kiengesztelni? Úgy érzem, sőt tudom, semmi sem elég ehhez. Azt mondod, Uram, hogy a többi kegyelem? Azért engesztellek Téged miattam, miattuk örökké! (℟)

CSALÁDI ROVAT

Szemünk fényei a gyermekek. Óvjuk őket, vigyázunk minden lépésükre. Igyekszünk nekik mindent megadni, hogy boldog gyermekkoruk lehessen, semmiben se szenvedjenek hiányt.

Mikor azonban a hangsúly eltolódik az anyagiak felé, jusson eszünkben, hogy „nem csak kenyérről él az ember, hanem Isten igéjével” is. Sőt, ez az Ige lesz az, amely meghatározza egész életét:

- ha nem él vele, örökké kereső, tépelődő, majd bolyongó emberré válik, aki nem érti az életet, aki nem tudja, mi a célja, mi a küldetése ebben a világban; megkeseredett, boldogtalan emberré válik.
- ha életének szerves részévé, alapjává válik, megigazult ember lesz, aki tudja, mi a célja az életben, mi a földi élet értelme, ismeri azt, aki őt ennek az életszakasznak lezárásakor a szűk ajtó másik oldalán várja, hiszen ki ne ismerné Megváltóját és testvérét! Életét az Teremtőben való hitben, az örök élet reményében, Isten és embertársai iránti szeretetben éli.

Mi, szülők, azon legyünk, hogy „kenyérrel”, vagyis a világi javakkal és Isten Igéjével is éljen. És a kenyeret az Ige szellemében használja fel Krisztussal való találkozása érdekében, de ne önző módon, hanem felebarátai üdvösségét is figyelembe véve.

Figyeljünk rájuk. Fogadjuk meg Don Bosco Szent János szavait: „A gyermek szíve olyan, mint a malomkő: mindig örül. Ha jó gabonát öntök fel garatra, jó lisztet kapok, ha silány vagy romlott a gabona, ilyen lesz a liszt is. Ha nem öntök fel semmit, a kő megőrli önmagát. Jó

dolgokat kell tehát neki adnunk, hogy ne legyen ideje gonoszságokat szeretni, vagy ami még ennél is rosszabb, vesztére csak önmagát.”

Egy kis adalék: a Wiener Kirchenzeitungban megjelent, hogy megkérdezték a gyermekeket, milyen magatartást várnának el szüleiktől. Íme a leggyakoribb válaszok:

1. Ne veszekedjenek gyermekeik előtt.
2. Egyformán szeressék mindegyik gyermeküket.
3. Sohase hazudjanak gyermekeiknek.
4. Ne váljanak el.
5. Baráti viszony legyen szülő és gyermeke között.
6. Tudjanak együtt örülni gyermekeikkel.
7. Ne szidják és büntessék gyermekeiket más gyerekek előtt.
8. Vegyék észre gyermekeikben a jót is, ne csak a hibákat.
9. Feleljenek mindig a kérdéseikre.
10. Idegességüket ne éreztessék a gyermekeikkel.

Elgondolkodtató válaszok. Valamit azonban én is kérnék Tőletek, kedves szülők: amikor csak tehetitek (és lehetőleg mindig jusson erre időtök, készülődéssel együtt 2 óra a 168-ból!), kíséritek el gyermekeiteket a templomba és együtt vegyetek részt a szentmisén vagy igeliturgián.

Meglátjátok, meghittebb lesz a vasárnapotok. Legalább naponta egyszer imádkozzatok együtt velük. Értjük el, hogy a hittan, a szentmise, az imádság ne kényszer legyen, hanem a hit közös megélése, közös együttlét az Istennel.

Munkálkodjunk azon, hogy személyesen megélt és gyakorolt hitünket adjuk át gyermekeinknek, a mi példánkat tudjuk eléjük állítani. (ℒ)

ZARÁNDOKLATON VOLTUNK

Az idei évben Péliföldszentkereszt és Esztergom volt zarándoklatunk úticéja.

Szentkeresztben szeretettel fogadtak bennünket a szalézi atyák, különösen örült nekünk a lengyel Robert Kukuczka atya.

Lelki terheinktől megszabadulva hallgattuk a szentmisét, majd a végeztük el szokásos imaóránkat a szent kereszt ereklye jelenlétében.

Külön lelki többletet adott mindez a kereszthúhoz, melynek végigjárása a nagy meleg ellenére egy kicsit

közelebb vitte bensőnket ahhoz, aminek emlékezetére azt végig jártuk.

A nap végén – köszönhetően a Koditek testvéreknek - megismerkedhettünk régi királyi városunk, valamikori fővárosunk, Esztergom és a bazilika történetével, így kellemesen elfáradva, de lelki élményekkel telten érkeztünk haza Pápateszérre. (A zarándokút költségeihez a „Pápateszér Községért Közalapítvány” az egyik autóbussz költségeinek fedezésével járult hozzá.) (ℒ)

AZ ÚR ÓVÓ KEZE MAGYARPOLÁNYBAN

Az idei nyáron – a tavalyi évben szerzett személyes élmények alapján – kulturális (de valójában lelki) kirándulást szerveztünk Magyarpolányba, ahol a Polányi passiót tekintettük meg. A passiót a falu apraja és nagyja adta elő, az egyetlen profi színész Jézust alakította.

Megrendítően szép előadást láthattunk. Azt gondolom, az „az vesse rá az első követ, aki közületek bűn nélkül való” mély benyomást tett mindenkire: a körülhordozott és mindannyiunknak felkínált kő láttára néma csend honolt a nézőtéren.

Csodálatos élménnyel lettünk gazdagabbak. És hogy hol volt az Úr óvó keze? Felettünk!

Az előadás kezdete előtt hatalmas viharfelhők tornyosultak az égbolton két irányból közelítve a falu felé, dörgött és villámlott a távolban. Néhányan a fák oltalma alatt azon elmélkedtünk, vajon mekkora vihar és felhőszakadás lesz, ha ez a két időjárás front a fejünk felett összeér.

Azonban míg a műsor tartott, Magyarpolány felett nem dörgött és nem villámlott, az esőből is csak néhány csepp hullott ránk. Az Úr tudta, hogy a lelkünknek szüksége van erre a lelki élményre. Hála legyen érte! *℟*

Az vesse rá az első követ...

HITTANOS TÁBOR

A nyár elején ismét volt hittanos tábor. A sok vidámság mellett Szent Erzsébet életének megismerése kapcsán a lelki előrehaladásra is maradt idő, köszönhetően Marika néninek, Márti néninek, Renének, Böbe néninek és persze Tamás atyának. Kellőképp „laza”, de mégis értékes napok voltak.

Természetesen köszönet mindenkinek, aki lehetővé tette, hogy a gyerekek jól érezzék együtt magukat. A szülőknek, Ági néni és Feri bácsi sokat tett azért, hogy a gyermekek értelmesen töltsék el idejüket, és nem feledkezünk meg a szakács néni által főzött remekebédékről. *℟*

Várkonyi István

Rózsafüzér

*Olyan, akár egy szent bilincs,
csodálkozva nézem:*

*ima közben épp úgy feszül,
mint bilincs a kézen.*

*Nagyanyám is így viselte
kezén az olvasót.*

*Bilincsbe vert kézzel ő is
az Isten rabja volt.*

*Rózsafüzért viselt mindig,
s hogy elment ez napon:
rózsafüzér feszült kezén
a bús ravatalon.*

*Rózsafüzérrel anyám is
szentkép elé hajolt:
bilincsbe vert kézzel ő is
az Isten rabja volt.*

*Engemet is így tanított,
rózsafüzért adott:*

*legyünk egész családdunkkal
szelíd Isten-rabok!*

*Nagyanyám már tudja, hogy kik
az igaz szabadok,
azért szabad ő a mennyben,
mert Isten rabja volt!*

Kiadja: Róm.Kat. Plébánia Pápateszér ©
Kiadásért felel és szerkeszti: Leitner Pál
állandó diakonus

VIDÁM PERCEK

Mi az abszolút kaktuszhamisítvány?

A cserépbe ültetett sündisznó.

Két barlangász sétál a hegyekben. Egyszer csak az egyikük bezuhan egy szakadékba. A barátja utána kiált:

- Hogy vagy, élsz még?
- Igen - hangzik a válasz.
- Nem fáj a fejed?
- Nem!
- Nem tört el a lábad?
- Nem!
- Semmi baj a keziddel?
- Semmi!
- Huhh, tiszta mázli! Akkor mássz ki, és menjünk tovább!
- Várj egy kicsit, még nem értem le az aljára!

Az énekkar Vassné Butkovics Andrea kántorasszony vezetésével tette széppé búcsúnkat. Köszönet érte a kántorasszonynak és a kórustagoknak!

OKTÓBERI ESEMÉNYEK

Október 6. : Nagymarosi találkozó

Október 13.: Engesztelő nap Attyapusztán

Október hétköznapjain este 7 órakor, az óraállítás után pedig este 6 órakor rózsafüzér imádkozása a templomban.